

КАМАРАТА НА ИНЖЕНЕРИТЕ В ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРОЕКТИРАНЕ И ПОВИШАВАНЕТО НА КВАЛИФИКАЦИЯТА НА ПРОЕКТАНТИТЕ

д-р инж. Иван Каралеев
Председател на УС на КИИП

инж. Георги Симеонов
Член на Контролния съвет на КИИП

Водещо начало, свързано с основните задачи на Камара на инженерите в инвестиционното проектиране (КИИП), е непрекъснатото повишаване квалификацията и знанията на нейните членове. Опитът, квалификацията и знанията никога не са константна величина, определена завинаги. В зависимост от етапа на развитие на обществото и целите, към които то се стреми, възниква постоянна необходимост от обучение на проектантите, членове на КИИП. Камарата полага усилия да отговори на изискването да предоставя нови знания на своите членове. Непрекъснато се повишават изискванията към проектантите, внедряват се нови материали, нови елементи, нов начин на управление.

Целта на Камарата е всички документи и нормативни материали, които пристигат, да бъдат достъпни за членовете за общо обсъждане. Обикновено се разпространяват чрез отделните Национални професионални секции и чрез публикуването им на сайта. Понататък всичко зависи от активността на членовете на КИИП и от техните предложения, които да бъдат отстоявани пред съответните инстанции.

Много важен елемент в обучението на инженерите-проектанти е моментът, при който знанията се предоставят изпреварващо, т.е. така нареченият изпреварващ елемент в обучението. Той позволява проектантите предварително да са запознати с това, което ще се приложи в утрешния ден в практиката. По този начин те разширяват своя поглед, познават материала, който ще бъде предоставен, знаят неговите технически характеристики и какво ще бъде неговото приложение. Затова КИИП винаги се старее да акцентира върху този така наречен изпреварващ елемент в обучението. Той да бъде центъра, който предварително осигурява знания. В това отношение много съществен момент е ролята на Националните професионални секции. Познавайки основните технически параметри на дадено изделие, материал или съоръжение и неговата връзка с останалите компоненти в процеса на изграждане, проектантът може да съобрази начина, по който този елемент или материал да бъде използван в практиката, как той ще бъде поставен и компонован с отделните съоръжения и инсталации. В това отношение фирмите, които доставят апаратура и материали, представят на семинари образци и техническа информация за тях. По този начин всеки проектант, който посещава дадения семинар, придобива съответните знания.

При съвременното техническо развитие от съществено значение е знанието, което всеки специалист трябва да има, извън основната част, която той проектира. Това е

необходимо, защото често пъти в много ограничено строително пространство се поставя изискване да се монтират множество най-разнообразни съоръжения. Това е особено важно при проектирането на големи строежи, като жилищни сгради, търговски центрове, медицински заведения, производствени комплекси, където се преплитат въздухопроводи, канализация и множество други подобни съоръжения. Целта е много точно и ясно да се преценява какви са отстоянията и какви нормативни и технически изисквания трябва да се спазват при изграждане на това съоръжение, така, че то да функционира нормално и да не нарушава основните конструктивни решения, гарантиращи сигурността на строежите, особено при съвременните правила и норми за сеизмична устойчивост и Еврокод. Курсовете и семинарите, които КИИП организира на тази тема, са общодостъпни за всички специалисти. Може да се предложи на отделните Национални професионални секции да проведат една обща среща за изграждане на цялостна концепция, която да включва няколко встъпителни курса за запознаване на специалистите, изграждащи и проектиращи отделните части на проекта, със специфичните елементи и цялостните концепции при изграждането на останалите инсталации. Това трябва да бъдат обучения, които да са кратки, да обхващат само най-важните и съществени елементи и да подпомагат специалистите. Целта е, когато се срещнат на терен, много лесно да отстраняват възникналите затруднения и бързо и ефикасно да решават проблемите, възникнали на дадения строеж. Това повишава съществено и имиджа на Камарата като браншова организация, която е водеща в инвестиционния процес.

В Камара на инженерите в инвестиционното проектиране (КИИП) се проведеха обсъждания, свързани с проблемите за цифрово въвеждане на проектите при издаване на разрешения за строеж - проблеми, които пряко кореспондират с изискванията на Европейската стратегия за единен цифров пазар и строителство 2020. В тази връзка се предлага провеждане на дискусия за дигитализацията на проектирането в целия строителен сектор у нас, което е свързано и с необходимостта от внедряването на продукти за цифрово проектиране и системи за строително-информационно моделиране (BIM). Затова още при подготовката на студентите във Висшите учебни заведения е необходимо да започне тяхното обучение в областта на информационното моделиране.

Откъсне ли се един проектант от процеса на обучение, той може за много кратко време катастрофално да изостане в своето развитие.

В проектантския процес има и много интердисциплинарни части, които са свързани в определена степен с основната част на проекта. Такива са например изискванията, свързани с пожарната безопасност, физическата сигурност на строежите, санитарно-хигиенните норми и т.н. При интердисциплинарните части трябва да се отчита следния елемент – обучението при тях е съществено и е необходимо да се извършва съобразно периодично излизащите нови нормативни документи. Тук трябва да се обърне внимание на факта, че всеки проектант разработва основната част от своя проект, като допълнително се включва и в тези части от проекта, които са свързани с елементи на интердисциплинарните части. Трябва да се отчете и акцента, който в това отношение пада върху проектанта, разработващ съответната част. Затова Камарата

провежда такива обучения. Организирали сме серия от курсове по всички дисциплини – строителни конструкции, вентилация, електроинсталации, физическа сигурност на строежите, пожарна безопасност и други.

При възникване на необходимост от провеждане на курсове отделните Национални професионални секции и Регионалните колегии съдействат активно. Като най-активни в подготовката и провеждането на обучението на кадрите са колегите от РК София-град. От една страна, на нейната територия има най-много висши учебни заведения, а от друга страна, в нея са концентрирани най-голям брой инженери. Много активно в тази насока работят и други регионални колегии – Пловдив, Варна, Бургас, Велико Търново, Стара Загора и др.

Стремежът на КИИП е да има обща политика с КАБ при решаването на съществените въпроси, които се отнасят до нашите две професионални общности, защото практически процесите на проектиране и строителство са тясно свързани. В това отношение съществено значение има допускането на инженеринг в областта на строителството само в отделни специфични случаи. Становището на КИИП многократно е изразявано в различни публикации и интервюта пред медиите у нас – инженерингът може да се прилага единствено при специфични обекти. Ние считаме, че както в конституцията има разделение на трите власти: законодателна, изпълнителна и съдебна, по същия начин това да се прилага и при процеса на строителството – разделение на проектирането, строителството и контрола.

Трябва да се отбележат усилията на КИИП и по отношение на създаване на връзки със сродни организации от чужбина. Особено полезни за цялата инженерна гилдия са срещите, организирани от РК София-град, на които се канят представители от страните от Европейския съюз и други водещи специалисти. Целта е запознаване с нормите и практиките на съответните организации в тези страни.

Спазвайки добрите практики и с цел повишаване на знанията и квалификацията на членовете на Камарата, водещ трябва да е мотивът за придобиване на допълнителни знания, които да помагат за решаване на професионалните задачи по оптимален начин. Това дава по-високо самочувствие и стимулира творчеството и инициативността на колегите. Както казваха нашите професори: „В училището на живота няма почивен ден“. Целта на Камарата на инженерите е запознаване на своите членове с новостите в областта на проектирането, защото знанието е нашата най-голямата сила.

Авторитетът на проектанта трябва да бъде възстановен. А това ще стане с повишаване качеството на проектите, със спазване изискванията на нормативните документи, с даване на съвременни проектни решения, с осигуряване на авторски надзор и не на последно място с това да се гарантира **адекватно заплащане на проектантския труд**.